

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2016 -04- 29

ZAL. .... NR .....

Poznań, 2016-04-26.

ARESZT ŚLED CZY W POZNANIU

ul. Młyńska 1, 61-729 Poznań

tel. 0 61 8568 – 250 fax 061 8568 – 252
www.sw.gov.pl : e-mail: as_poznan@sw.gov.pl
NIP 778-10-38-603: REGON 000590415

D/P – 0912/9 /2016/12984

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

dot. KMP.571.3.2016.DK

Odpowiadając na pismo z dnia 21.03.2016r. (KMP.571.3.2016.DK) dotyczące ustosunkowania się do uwag i zaleceń zawartych w treści raportu z wizytacji Oddziału Zewnętrznego Aresztu Śledczego w Poznaniu - przeprowadzonej w dniu 21 stycznia 2016r. - na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich; w Areszcie Śledczym w Poznaniu przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji, uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1. Podczas odprawy służbowej przekazano funkcjonariuszom działu ochrony, ażeby kontrole osobiste osadzonych odbywały się w sposób etapowy tj. pozwalający na zachowanie cześć odzieży podczas tej czynności.

Ad 2. Zwrócono uwagę kadrze jednostki, żeby w kontaktach z osadzonymi przestrzegać form grzecznościowych zwracając się do osadzonych;

ad 3. Nie stwierdzono praktyki budzenia porannego poprzez kopanie przez oddziałowych w metalowe łózka, niemniej zwrócono uwagę na sposób traktowania osadzonych.

ad 4. W celu wyeliminowania przypadków wchodzenia funkcjonariuszy do ambulatorium podczas czynności medycznych – do końca czerwca 2016r. zostanie zainstalowana sygnalizacja świetlna informująca o trwających badaniach.

Ad 5. obowiązujące prawo w tym zakresie tj. kodeks karny wykonawczy nie przewiduje zapewnienia normy powierzchni 4 m² w celi na jednego osadzonego. Przy utrzymującym się w jednostce niskim stanie zaludnienia zalecenie to jest realizowane.

Ad 6. Jeżeli chodzi o sprzęt kwaterunkowy, to sukcesywnie trwa modernizacja łóżek piętrowych poprzez wyposażenie ich w zabezpieczenia ochronne uniemożliwiające

upadek z górnych poziomów jak również wyposażanie ich w drabinki ułatwiające wejście na górny poziom łóżka. Modernizacja polega również na wymianie powłoki malarskiej, montażu podkładów z blachy perforowanej. Zakończenie tych prac nastąpi do końca czerwca 2016r.

Ad 7. Przywrócono funkcjonowanie umywalek w łazienkach z WC - kranów przy umywalkach w toaletach dla osadzonych w oddziale I i II zostały zamontowane w dniu 1 lutego 2016r.

Ad. 8. W Oddziale Zewnętrznym w Poznaniu wyodrębnienie pomieszczenia do realizacji nagród określonych w art. 138§1 pkt 2 i 3 kodeksu karnego wykonawczego jest przewidziane do realizacji w II kwartale 2016r., zgodnie z projektem harmonogramu robót konserwacyjnych, aktualnie trwają prace remontowe.

Ad. 9. W miarę zapewnienia środków finansowych kuchnia na bieżąco będzie remontowana. Planowana jest wymiana urządzeń grzewczych i wentylacji w 2017r.

Ad. 10. Obecnie w Oddziale II czynności służbowe wykonuje dwóch wychowawców tzw. liniowych, z grupą wychowawczą. W najbliższym czasie planuje się utworzenie mniejszej grupy wychowawczej i powierzenie pracy z tą grupą wychowawcy do spraw kulturalno-oświatowych.

Ad. 11. Funkcjonariusze z Oddziału Zewnętrznego w Poznaniu pracujący w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi będą uczestniczyli w szkoleniach z zakresu praw osób pozbawionych wolności, również w ramach odpraw działu penitencyjnego.

Ad. 12. Tablice informacyjne zostały uzupełnione o dane teleadresowe do instytucji stojących na straży praw człowieka (m.in. Rzecznika praw Obywatelskich z nr bezpłatnej infolinii 0800676676 oraz organizacji pozarządowych jak Helsińska Fundacja Praw Człowieka).

Ad. 13 Porządek wewnętrzny jednostki został uzupełniony o informacje na temat Biuletynu Informacji Publicznej.

Ad. 14. Przeprowadzono kampanię informacyjną na temat dostępu do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Ad 15. Wewnętrzna telewizja z trzema kanałami została uruchomiona, m.in. z kanałem informacyjnym - skąd osadzeni mogą czerpać wiedzę o aktach prawnych i orzeczeniach instytucji wymienionych w pkt. 14.

ad 16. W trakcie odprawy służbowej wydano wychowawcom polecenie odnotowywania w aktach osobowych cudzoziemców informacji, w jakim języku porozumiewa się osadzony i czy porozumiewa się w języku polskim.

Ad 17. Po zapewnieniu środków finansowych przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej, o czym mowa w pkt II raportu, możliwe będzie skierowanie psychologa na superwizję.

Ponadto odnosząc się do pozostałych kwestii zawartych w raporcie:

ad 5. Ustosunkowując się do uwag dotyczących prawa osadzonych do opieki medycznej: lekarz Ambulatorium Oddziału Zewnętrznego Aresztu Śledczego w Poznaniu, zgodnie z zakresem obowiązków sprawuje opiekę medyczną nad osadzonymi zgłaszających się do ambulatorium również w Oddziale Zewnętrznym w Rosnowie.

Jako starszy asystent ambulatorium prowadzi dokumentację medyczną osadzonych oraz ambulatorium i sprawozdawczość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Bierze udział w ustalaniu normatywu receptariusza. Prowadzi nadzór nad przychodem i rozchodem leków, środków medycznych ambulatorium.

Podejmuje decyzję o kierowaniu pacjentów do szpitala, na konsultacje i badania specjalistyczne, w tym do cywilnych placówek służby zdrowia każdorazowo wystawiając dokumenty z tym związane, min. skierowania zgodnie ze wskazaniami lekarskimi i obowiązującym trybem postępowania.

Dodatkowo dokonuje badań lekarskich osadzonych w przypadkach wymierzania niektórych kar dyscyplinarnych, zastosowaniu środków przymusu bezpośredniego oraz odmowy przyjmowania pokarmów na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

Ponadto zawiadamia dyrektora jednostki, dyrektora Szpitala oraz właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej o przypadkach choroby zakaźnej i wydaje wstępne zarządzenia epidemiologiczne.

Zawiadamia dyrektora Szpitala o istotnym pogorszeniu się stanu zdrowia podopiecznego wraz z przedstawieniem odpowiednich wniosków dotyczących dalszego postępowania.

Współdziała ze służbą BHP w zakresie udostępniania dokumentacji medycznej i opiniowania osadzonych.

Kwalifikuje podopiecznych pod względem zdrowotnym do transportu. Zawiadamia dyrektora jednostki i dyrektora Szpitala o zgonie osadzonego ze wskazaniem przypuszczalnej przyczyny zgonu oraz przesyła do jednostki nadrzędnej stosowną dokumentację.

Bierze współudział w sporządzaniu jadłospisów oraz kontroluje jakość posiłków przed wydaniem ich podopiecznym.

Uczestniczy w wizytacjach cel mieszkalnych w oddziałach.

Sprawuje nadzór lekarski nad realizacją spacerów objętych regulaminem w przypadku odstępstw z przyczyn medycznych.

Decyduje o izolowaniu chorych na choroby zakaźne i ustala wytyczne co do dalszego z nimi postępowania.

Prowadzi nadzór nad gospodarowaniem, przychodem i rozchodem wyrobami medycznymi i produktami leczniczymi.

Przeciwdziała negatywnym przejawom podkultury więziennej. Zgłasza zaobserwowane zjawiska wśród osadzonych mogących mieć związek z podkulturą niezwłocznie do działu penitencjarnego oraz działu ochrony i zwraca uwagę na zachowania, które mogą świadczyć o przynależności do grup nieformalnych np. niespożywanie posiłków przy stole, pozostawanie na uboczu, izolowanie się od kontaktu z przełożonymi. Prowadzi działalność edukacyjną uświadamia negatywne skutki kierowania się zasadami podkultury przestępczej na stan zdrowia poprzez rozmowy, pogadanki, szkolenia.

Prowadzi nadzór nad odpowiednim przechowywaniem i zabezpieczeniem dokumentacji medycznej przed osobami postronnymi. Zawiadamia kierownika

ambulatorium o wszystkich ważniejszych wydarzeniach w oddziałach mieszkalnych oraz o wykroczeniach regulaminowych, popełnionych zarówno przez osadzonych jak i personel.

Prowadzi dokumentację ambulatorium: książkę przyjęć do lekarza ambulatorium, książeczki zdrowia osadzonych przebywających w oddziałach mieszkalnych.

Wystawia opinie lekarskie o stanie zdrowia osadzonego oraz zaświadczenia o zdolności do uczestniczenia osadzonego w rozprawie na polecenie uprawnionych organów.

Realizuje zadania w dziedzinie obronności oraz obrony cywilnej, w szczególności: realizuje zadania określone w kartach realizacji zadań operacyjnych, uczestniczy w szkoleniach z zakresu wykonywania zadań obronnych, doraźnie realizuje zadania i czynności w zakresie obrony zgodnie z merytorycznym zakresem działania działu służby zdrowia. Wykonuje wszystkie dodatkowe polecenia właściwych przełożonych. Odpowiada personalnie za Oddział penitencjarny IV,V Aresztu Śledczego w Poznaniu. Zgłasza w formie pisemnej Dyrektorowi Aresztu Śledczego w Poznaniu stwierdzenia u osadzonego lub osoby przyjmowanej do tej jednostki naruszenia nietykalności cielesnej mającej związek z czynnościami podejmowanymi przez funkcjonariuszy SW lub organów ścigania.

Bierze udział w szkoleniach organizowanych przez Dyrektor Szpitala oraz z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Powiadamia przełożonych o zauważonych w jednostce organizacyjnej zagrożeniach wpływających na stan bezpieczeństwa p/pożarowego. Wykonuje zadania w zakresie profilaktyki przenikania i obrotu substancjami narkotycznymi na terenie Aresztu Śledczego w Poznaniu: określa przypadki stwierdzenia uzależnienia osadzonego, wskazań medycznych dotyczących jego rozmieszczenia, a w miarę potrzeby zaopatrzenia farmakologicznego, w celu zminimalizowania ryzyka niepożądanych reakcji zespołu abstynencyjnego; ustala, każdorazowo w trakcie wywiadu, fakt zażywania przez osadzonego substancji, a w przypadku potwierdzenia przedmiotowej praktyki, kieruje osadzonego na konsultację psychologiczną lub psychiatryczną; wnioskuje, w razie stwierdzenia uzależnienia skazanego od substancji narkotycznej, o skierowanie go do odbywania kary w oddziale terapeutycznym; w przypadku zdiagnozowania u osadzonego uzależnienia lub stwierdzenia u niego skłonności do gromadzenia bądź nadużywania substancji narkotycznych, wydaje dodatkowe zalecenia dotyczące dozoru przy wydawaniu leków; w przypadku uzyskania informacji o próbach lub przygotowaniach do uzyskania wejścia w posiadanie przez osadzonego środków narkotycznych, powiadamia osobę wyznaczoną, kierującą oddziałem penitencjarnym. Realizuje czynności profilaktyczne zawarte w obowiązującej w Areszcie dokumentacji dotyczącej powyższej tematyki.

Ad 7. Odnośnie personelu: w przypadku absencji zdrowotnej lub urlopowej psychologa pełniącego służbę w Oddziale Zewnętrznym w Poznaniu, będzie zapewnione wsparcie ze strony psychologa z Aresztu Śledczego w Poznaniu jak również ewentualne przetransportowanie danego osadzonego na konsultację psychologiczną do Aresztu Śledczego w Poznaniu.

Ad 8 . Odnośnie warunków bytowych:

Odnosząc się do wyjaśnienia kwestii „sposobu realizowania prawa skazanych do palenia w godzinach nocnych ”, wyjaśniam, że analogiczna sprawa była badana

przy okazji czynności przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym w Poznaniu i ówczesne stanowisko w tej kwestii znajduje odzwierciedlenie w notatce z dnia 20.06.2013r., sygn RPO-731784-II-702/13/JZ: „ w jednostce obowiązuje zakaz palenia w porze nocnej, Ministerstwo Sprawiedliwości stoi na stanowisku, iż wprowadzenie takiego zakazu jest zgodne z §7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20.06.2011r. w sprawie szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych na terenie obiektów podlegających Ministrowi Sprawiedliwości oraz w środkach przewozu osób, który stanowi, że na terenie zakładów karnych typu półotwartego i otwartego używanie wyrobów tytoniowych jest dopuszczalne tylko poza celami mieszkalnymi, w miejscach i czasie wyznaczonym przez kierownika jednostki. Tym samym kwestia miejsca i czasu palenia uzależniona jest od decyzji dyrektora jednostki organizacyjnej”. Należy zaznaczyć, że w Oddziale Zewnętrznym w Poznaniu, zgodnie z obowiązującym *porządkiem wewnętrznym* umożliwia się osadzonym palenie wyrobów tytoniowych w porze dziennej, po zakończonym apelu.

Problem niewystarczającej wydolności wentylacji w łaźni osadzonych w budynku mieszkalnym w Oddziale Zewnętrznym w Poznaniu zostanie zasugerowany podczas przeglądu budowlanego, osobie posiadającej odpowiednie uprawnienia w zakresie prawa budowlanego- w celu przedstawienia propozycji rozwiązania tego problemu. Zalecenia ustalone w wyniku tego przeglądu zostaną zrealizowane do końca sierpnia 2016r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Areszt Śledczy w Poznaniu
2016.08.22
mgr inż. Szymon Szymański

wyk. w 4 egz.
egz. nr 1 - adresat
egz. nr 2- do wiadomości:
Dyrektor Okręgowy SW w Poznaniu
egz. nr 3-CZSW
Biuro Spraw Wewnętrznych
odpowiedź na pismo BSW-0912/13/16/733 z dnia 30.03.2016r.
egz. nr 4 -a/a
Wyk. TB,RK,JN/JN

RPW/33660/2016 P
Data: 2016-06-06

SŁUŻBA
WIĘZIENNA

**OKRĘGOWY INSPEKTORAT
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
W POZNANIU**

61-729 Poznań, ul. Młyńska 1

tel: 61 856 82 59, fax: 61 856 82 53
e-mail: oisw_poznan@sw.gov.pl

OI/OP - 0912/7/16/1337

Poznań, 2016-05-24

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2016 -06- 06
ZAL.	NR .....

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 marca 2016 r. sygn. KMP.571.3.2016.DK przedstawiam poniżej wyjaśnienia do zaleceń zawartych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji w Oddziale Zewnętrznym Aresztu Śledczego w Poznaniu.

Odnosnie zalecenia wymienionego w pkt 5 należy wskazać, iż rozwiązanie problemu zapewnienia minimum 4 m² powierzchni w celi na jednego osadzonego nie może być wyłącznie postrzegane w pryzmacie zapewnienia przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Poznaniu środków finansowych na realizację tego celu w podległych jednostkach.

Dla osiągnięcia zakładanych norm i standardów, przy określonej pojemności podległych jednostek penitencjarnych oraz populacji przebywających w nich osób niezbędne jest podejmowanie działań inwestycyjnych ukierunkowanych na odpowiednie rozszerzenie bazy materialnej jednostek penitencjarnych, bądź też osiągnięcie efektów polityki prawnospołecznej ukierunkowanej na zmniejszenie populacji osób w nich przebywających. W powyższym zakresie korelacja obu zadań wymaga podejmowania decyzji i działań w szerszym wymiarze niż wynikający z zakresu poszczególnych okręgowych inspektoratów Służby Więziennej.

Jednocześnie zaznaczyć należy, iż w aktualnej sytuacji, przy procentowym spadku zaludnienia jednostek penitencjarnych Okręgowy

Inspektorat Służby Więziennej w Poznaniu podejmuje stosowne działania w celu uzyskania równomiernego zaludnienia podległych jednostek, co ma również znaczenie dla uzyskania odpowiedniego normatywu powierzchni w celi na jednego osadzonego.

Odnosnie zaleceń wymienionych w **pkt 6, 7, 8 i 15** raportu z wizytacji informuję, że administracja Aresztu Śledczego w Poznaniu zrealizowała je (pkt 7 i 15) lub zrealizuje je (pkt 6 i 8) do końca I półrocza 2016 r. poprzez sfinansowanie ze środków przeznaczonych na bieżącą działalność jednostki.

Odnosnie zalecenia wymienionego w **pkt 9** dotyczącego remontu kuchni informuję, iż Areszt Śledczy będzie realizować to zadanie ze środków przyznanych na 2016 r. (i lata kolejne) na działania remontowe.

Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Poznaniu przyznaje corocznie wszystkim podległym jednostkom organizacyjnym środki finansowe na wydatki bieżące, wśród których znajdują się również środki na zakupy materiałów i wyposażenia (§4210) służące do obsługi bieżącej działalności.

Areszt Śledczy w Poznaniu w roku 2016 na wydatki bieżące dysponuje kwotą rzędu 1 228 000 zł i w planie na rok przyszły będzie to kwota podobnej wysokości.

Odnosnie zalecenia wymienionego w **pkt 10** dotyczącego etatu wychowawcy w oddziale II informuję, że właściwa opieka wychowawcza w tym oddziale zostanie zapewniona w ramach stosownych zmian organizacyjnych oraz zakresów czynności, bez potrzeby zapewniania aktualnie kolejnego etatu wychowawcy w Oddziale Zewnętrznym Aresztu Śledczego w Poznaniu.

Odnosnie zalecenia wymienionego w **pkt 17** dotyczącego objęcia psychologa superwizją informuję, iż zgodnie z przyjętymi przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej założeniami do końca 2016 r. superwizją objęci zostaną wszyscy psychologowie z podległych jednostek, w tym również z Aresztu Śledczego w Poznaniu.

DYREKTOR OKRĘGOWY
Służby Więziennej
w Poznaniu
[Podpis]
płk inż. Andrzej Białobowicz

Wykonano w 2-ch egz.
Egz. nr 1 – adresat
Egz. nr 2 - a/a
ZK/ZK